

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequalis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema XCIV.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

bios esse debere de finali nostra perseverantia: & vocant zemeritatem si quis certus esse velit de salute æterna. Contrarium docet epistola ad Hebræos: Se & auditores credere ad salutem animarum. Hac est *ἐπιβεβαιωσις* fidei Nequaquam fluctuemus instar fluctuum maris, & procellarum, &c.

2. Facit hoc ad consolationem etiam pro tentatis conscientis. Quod Deus neminem à salute æterna velit excludere, nisi quis per incredulitatem se ipsum excludat.

Joann. 3. Qui crediderit in filium, habet vitam æternam.

Joan. 6. Neminem venientem ad me eiiciam foras, venientem vero fide.

Joan. 7. Oves meæ vocem meam audiunt, (non orentes, sed fide accipiunt) & ego do eis vitam æternam.

Matth. 18. Non est voluntas patris mei, ut peccat vnus ex puillis istis, qui in me credunt.

Matth. 23. Exempla: Quoties (Hierusalem) volui te congregare, quemadmodum gallina conuocat pullos suos sed noluisti, Sic Iudas etiam non fuisset exclusus si voluisset redire cum Petro.

Osæ. 13. Israel perditio tua ex te: in me autè salus tua.

Abraham typus credentium, Rom. 4.

Non igitur nobis ipsis viam ineludamus incredulitate, defectiõne, Apostasia, sed porius fidem nostram confirmemus auditu Euangelii oratione sedulâ ac ardenti & vtu sacramentorum vt fidem ad finem vsque retineamus & vitam æternam consequamur.

Qui namque ad finem vsque perseverauerit, saluus erit
Matt. 10. v. 22 & 24. v. 13. AMEN.

THEMA XCIV.

Heb. 11. v. 13. ad. 17.

Hic omnes confessi sunt se hospites atque aduenas esse in ter-

terra.
me. Et si il
pissili hab
ulorem ex
re huius ipso
du cian a ten

Narratio
re a sere col
sue adiant
Nec sane
libeat vsum
trum robo
Stautem
probe mun
io magis h
& a sacri ser
adserre pote
Talis igit
bona fide co
ne paraphra
doctinat u
tente nobis

Hi omnes
terra &c.
Professio
pactas in
bet testimon
le peregrinos
terra promi
a firmat, ni
possidentem
sue ac mille.

in terra. Nam hac qui dicunt declarant se patriam inquirere. Et si illius quidem memores fuissent, unde fuerant profecti habebant oportunitatem reuertendi. Nunc autem meliorem expetunt, hoc est caelestem. Quapropter non erubescit ipsos Deus vocari Deus illorum. Parauerat enim illis ciuitatem.

DISPOSITIO.

Narrationes rerum antiquis temporib. gestarum mire efficere solent hominum animos, siue eas ipsi legant, siue audiant tales recitari ab aliis.

Nec sane reprehendi potest lectio Historiarum, cum habeat vsum suum, ad alendam prudentiam exemplis veterum roboratam.

Si autem id facit quæuis historia circumstantiis veris probe munita, licet profana historia & author illius quæto magis historiæ narrationes sacræ à Spiritu S. dictatæ & à sacris scriptoribus exceptæ magnam nobis vtilitatem adferre poterunt.

Talis igitur eum etiam sit in nostro Themate prælectio bona fide consignata narratio: Ideoque eam continua serie paraphrasticè recitabimus primo: & cum multarum doctrinarum feracissima sit, aliquot hinc eliciemus, prælucente nobis & assistente gratia Spiritus Sancti.

Paraphrasis.

Hi omnes profecti sunt se hospites & aduenas esse in terra &c.

Professio sanctorum patriarcharum, qua se hospites & aduenas in hac terra esse dixerunt, luculentum illis præbet testimonium insignis fidei quam habebant: quod licet se peregrinos agnoscerent, neq; latum pedem possideret in terra promissa Canaan, vt Stephanus disertè. Actor. 7. affirmat, nihil tamen de complemento promissionum, possidendæ olim à posteris terræ benedictæ, & fluentis lacte ac melle, dubitarunt,

Quæ

Quin potius ita futura fide firmissima amplexi sunt & mora patientes fuerunt, ut in ipsa illa fide, cum saltem eminus viderent promissa bona, morentur.

2. Nec solum peregrinos & aduenas se appellarunt, sed quassuerunt ipsi patriam & πολιτευμα. Non quidem in Chanaan: nec eo in loco, ex quo egressi erant: sed præditi fide heroica cognoscere potuerunt terram promissam ipsi ac posteris esse typum cœlestis patriæ, ratione cuius & ipsi & posterii in hac vita tantum peregrini & aduenæ sint.

3. Meliorem ergo patriam desiderarunt, ac illam ipsam cœlestem inquirendam esse cogitarunt, in qua subsistere possent, ac ciuitatis ius tanquam cœlestes ciues acquirerent ac possiderent apud Deum ipsam. De quo Phi 3. v. 20. Ideoque non desiderarunt redire ad illam patriam ex qua egressi sunt.

4. Cum igitur sic se gesserint patriarchæ de quibus sermo est, nempe Abraham, Isaac & Jacob, premiti loco id consequenti sunt, ut Deus illorum Deus non solum appellari voluerit. Exo. 3. sed etiam iis tanquam exulibus paratis ciuitatem ac patriam veram, in quam traderet, ut in ea suum πολιτευμα æternum haberent.

LOC I.

DISCIMVS. 1. Quid sit vita nostra in his terris multi ignorant, & per hoc incidunt in varia mala, errores, & ἀπειριαν. Quid autem scriptura? peregrinationem vocat, vna voce omnia complectitur.

1. Sicut peregrinus ad certum locum tendit: sic nos ad mansiones cœlestes.

2. Ut peregrinus in aliena terra nihil proprii possidet: sic nec nos, Job. 1. v. 21. 1. Tim 6. v. 7.

3. Ut peregrinantes multis & variis malis obnoxii sunt, propter imbres, aduersam valetudinem, sitim, famem, &c. Ita & nos cum mille malis consistamur, cum Sarana, mûdo, propria carne, aduersa valetudine, &c.

4. Ut

THEMA XCIV. EX NOVO TEST. 717

4. Ut viator seu aduena non inuitus relinquit hospitium in quo duriter exceptus & male tractatus est: ita pii non inuiti excedunt ex hac vita, ceu malo diuerforio.

5. Peregrini nihil sinunt suum iter retardare: ita nec nos moras nequamus.

Vsvs. Horum consideratio facit nos 1. humiles, vt vtamur hoc mundo & rebus huius mundi, ne abutamur iis, 1. Cor. 7. veluti canes è Nilo festinantentes dicuntur aquam gestare, ne in crocodilos incidant: ita veluti in transcurso, ad patriam cœlestem properantibus, opibus, honoribus, & aliis id genus rebus est vtendum.

2. Facit beneficis, vt peregrinantibus exhibeamus omnis generis beneficia, cibando, potando, & in nostras casas deducendo ad pernoctandum, Hebr. 13. Hospitalitatis ne sitis immemores: quæ commendatur nobis. Matth. 25. Marc 10. Esa. 58. v. 7.

3. Facit religiosos, vt cogitemus nec nobis manentem ciuitatem esse in hoc mundo, sed futuram inquirendam. Ideoque superiora querenda, Coloss. 3. v. 2. & relinquenda quæ à tergo, Phil. 3.

L. I. Quibus armis & quo viatico opus est in peregrinatione nostra spiritali? Id Patriarchæ nobis monstrat, scil. Fide opus esse. Vt autem peregrinus omnia sustinet causa patriæ, licet multa sibi aduersentur: Ita multo magis Christianus veræ ac cœlestis patriæ amore flagrans, eoque magis quia patriam eminus vider, (Fides namque est demonstratiua [ἐπιδεικτικῆς] eorum, quæ non videntur. Hebr. 11. ver. 1.) strenue pergere debet per asperam & arduam viam quæ ducit ad portas cœli, Matth. 7. v. 13. Fides est nostra victoria, qua vincimus omnia obstacula nos à patriæ ingressu remorantia, 1. Joh. 5. v. 4. Ideo Paulus hortatur Timotheum, 1. Tim. 1. v. 9. serua fidem & bonam conscientiam. Beati qui credunt quod non vident, Joh. 20. Roman 4. Creditit Abraham Deo: Contra spem in spem. v. 8.

Vsvs. Solemur & nos & alios hoc argumento: Fides est,

est, quod non vides. Credenti omnia possibilia, Marc. 9. possumus transferre per fidem montes afflictionum, per quos ascendendum nobis ad patriam, Matt. 21. Marc. 11. Joh. 1. Dedit namq; Deus potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius. Filii autem Dei sunt hi, qui patriam inquirunt, vera fide, quam habent in spe. Rom. 8. v. 24.

L. III. Quis finis & quæ præmia, Fide peregrinationem suscipientibus?

1. Deus vult illorum Deus esse. Si autem Deum habemus, qui est sicut Schaddai, Gen. 17. Is suorum protector & vindex est dum affligantur, Gen. 12. v. 3. Exempla, Jacob, Joseph, Paulus, Petrus, Daniel.

2. Dat Deus tandem per angustam vitam ad se tendentibus [Matt. 7.] civitatem & patriam iam olim paratam animabus & corporibus, Matt. 25. Venite benedicti, possidete regnum paratum ab initio, Joh. 14. Mansiones paratæ.

VSVS. His animati inuestigemus vera fide *viam* quæ Christus est, Joh. 14. vt & *idipsum*. Fidem hanc audita verbi confirmemus & sacramentorum vsu corroboremus, in hac perseveremus ad finem, vt cum Paulo vere possimus dicere, 2. Tim. 4. Bonum certamen certavi, *cursum eorum summaui, fidem seruavi*, &c. Tunc certe cœlesti. solua introducet nos in terram promissam & benedictam, nempe Chanaan cœlestem, patriam exoptatissimam, *vitam scilicet aeternam*, &c. AMEN.

THEMA XCV.

Heb. 13. v. 14.

Non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus.

DISPOSITIO.

Ituri peregre non considerant tantum vnde egrediantur, sed & potius quonam eundum, & quomodo iter institi,

institrendum
bus via leri
nde: disceret
quirendum.

Cum aure
consulamus
valde apposte
1. Civitate
2. Futuram
Illam relin
tu necessarium

Tit mentio
nos, nec illa
namque in
bit, nos vero
ergatalo ve
nitimus. Ac
grandum est
Quia nobis
esse posse

Disceimus
troles esse,
per hos piri
Peregrin
tant, cogita
nem via em
fram sedem
nem. Sciant
com aliis d
ribus.

Verum h
sed & aliis p
nonis